

Дзяна Галина Олексіївна

кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України
ORCID: 0000-0002-9133-3307
e-mail: halynadz@ukr.net

Дзяний Ростислав Борисович

кандидат хімічних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного та фінансового менеджменту Національного університету "Львівська політехніка"
ORCID: 0000-0003-1530-8633
e-mail: rostidz@gmail.com

ДОМІНУЮЧА РОЛЬ КОМУНІКАТИВНОЇ ФУНКЦІЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Розглянуто основні аспекти становлення інформаційного суспільства. Виокремлено освіту як визначальну сферу суспільних відносин, що сприяє адаптації людини до умов інформаційного суспільства. Акцентовано увагу на розвитку комунікативної функції освіти, що впливає на формування креативної особистості та стає домінуючою в сучасних освітніх процесах. Окреслено тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, що визначають розвиток системи освіти. Охарактеризовано мережеву комунікацію, яка сприяє зближенню та об'єднанню через спільні інтереси різних верств та вікових груп суспільства шляхом вирівнювання їх соціальних можливостей. Визначено домінуючу роль комунікативної функції освіти та обґрунтовано домінуючі характеристики освіти в умовах становлення інформаційного суспільства.

Ключові слова: інформаційне суспільство; освітня сфера; інформаційно-комунікаційні технології; комунікативна функція освіти; мережеве суспільство; мережева комунікація; домінуючі характеристики освіти.

Постановка проблеми. Величезний обсяг інформації, що циркулює в сучасному суспільстві, призводить до кардинальних змін у всіх сферах життєдіяльності людини. В інформаційному суспільстві інформація і знання стають основними продуктами виробництва і споживання. З огляду на це, велике значення на сьогодні має спосіб поширення інформаційних потоків, адже саме цифрові інформаційні потоки та комунікаційні технології є необхідними для ефективного функціонування усіх сфер життєдіяльності суспільства.

Отже, на сьогодні потенційні можливості розвитку суспільства все більше визначаються рівнем та ефективністю інформаційно-комунікаційних систем, а інформаційна складова набуває дедалі більшого значення і стає одним із найважливіших елементів розвитку сучасного суспільства.

Динаміка поширення сучасних складних суспільних процесів потребує виокремлення освіти як визначальної сфери суспільних відносин, що сприяє адаптації людини до умов інформаційного суспільства, освоєння провідних технологій сприйняття, обробки і поширення інформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Становлення та розвиток інформаційного суспільства започатковані в працях П. Дракера, М. Маклюєна, М. Кастельса, Е. Тоффлера та інших.

Розгляду теоретичних та практичних аспектів процесу комунікації в умовах інформаційного суспільства присвятили свої праці зарубіжні та вітчизняні вчені, серед яких: Ю. Габермас, Н. Луман, Ф. Котлер, П. Сміт, М. Тейлор, Р. Войтович, Л. Городенко, Д. Коник, О. Комарова, М. Лашкіна, Г. Почепцов, І. Федорова та інші.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Розвиток суспільства супроводжується все більшим залученням інформаційно-комунікаційних технологій, появою та активним використанням мережі Інтернет, виникненням віртуальної реальності. Активний інформаційний обмін, що здійснюється у всіх сферах, стає основою життєдіяльності людини інформаційного суспільства, а освіта – тією сферою суспільних відносин, що сприяє адаптації людини до динамічних змін в умовах поширення інтенсивних інформаційних потоків.

Однак, незважаючи на значний інтерес науковців до зазначеної проблематики, у досліджуваній літературі недостатньо уваги приділяється розвитку комунікативної функції освіти, що стає домінуючою в сучасних освітніх процесах та сприяє формуванню креативної особистості, здатної до ефективної професійної діяльності в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Метою статті є дослідження комунікативної функції освіти та обґрунтування домінантних характеристик освіти в умовах становлення інформаційного суспільства.

Виклад основного матеріалу. Становлення інформаційного суспільства доцільно розглядати не тільки як новий етап технічного розвитку, що характеризується пануванням інформаційно-інтелектуальних технологій. Нині змінюється сама людина. Науковці справедливо наголошують, що внаслідок постіндустріальної революції “одномірна, “економічна людина”, зорієнтована на задоволення матеріальних потреб..., поступиться місцем багатоплановій людині, “людині творчій”, “багатій індивідуальності”... На перший план висувається новий соціальний тип особистості: у людини з’являється можливість вибору між роботою за наймом та власним бізнесом, між різними способами самовираження та матеріальним успіхом” [1].

На сучасному етапі культурній людині, незалежно від її професії та особливостей діяльності, необхідно володіти уміннями роботи з електронними засобами обробки і передачі інформації.

В умовах інформатизації освіта перестає бути засобом засвоєння готових загальнонавчаних знань, а перетворюється на спосіб обміну інформацією між

людьми протягом усієї їх життєдіяльності та передбачає не тільки засвоєння одержаних знань, а й віддачу своїх в обмін на одержані. Активний інформаційний обмін став сутністю процесу інформатизації загалом і освітньої сфери зокрема. Тому фундаментальне завдання освіти в інформаційному суспільстві – підготовка молоді до життя у швидко змінюваних умовах [2].

Якщо у традиційному навчанні увага акцентувалася на запам'ятовуванні і відтворенні інформації, то у нових умовах виникла потреба розвитку творчого (продуктивного) мислення, формування комунікативних умінь та практичної підготовки молоді до активної життєдіяльності у постійно мінливому соціальному середовищі. Сучасна вища освіта, що є одним із найголовніших чинників зростання якості людського капіталу, генератором нових ідей, запорукою динамічного розвитку економіки і суспільства загалом, повинна повною мірою відповідати вимогам часу. Саме тому, в умовах становлення інформаційного суспільства, виникає потреба широкого впровадження інновацій в освітній процес. У цьому контексті, на нашу думку, важливим є розвиток комунікативної функції освіти, що є домінуючою в сучасних освітніх процесах та сприяє формуванню креативної особистості, здатної до ефективної професійної діяльності в умовах розвитку інформаційного суспільства.

На думку І. Федорової, “виокремлення комунікативної функції освіти як домінуючої обумовлене специфікою сучасного культурного простору на основі стратегії крос-культурної комунікації, що яскраво проявляється у трансформаціях в освітніх системах. Освіта транслює і трансформує нові технології комунікації, стає певним домінуючим центром, що сприяє взаємодії між різними елементами життєдіяльності суспільства. Комунікативна функція освіти – це лінгвістичний (мова спілкування і мова науки), технологічний (обмін науковими ресурсами), інформаційний (крос-культурний і між культурний) синтез, за умов якого відбувається полілог культурних практик як за історичною вертикаллю, так і за соціальною горизонталлю. Нова парадигма філософії освіти виходить з необхідності комунікативно-діалогової взаємодії, спрямованої на подальший прогресивний розвиток суспільства і особистості” [3].

Комунікативна функція освіти, окрім забезпечення передачі знань, передбачає створення умов для обміну думками, поглядами, висловлювання власних позицій та міркувань.

Г. Почепцов зазначає, що “сьогодні змінилося ставлення до комунікації: якщо в авторитарному суспільстві домінувала комунікація жорсткої вертикальної підпорядкованості, то процес формування єдиного інформаційного простору цивілізації породив полілог між рівнозначними учасниками. Тобто обмін думками з тієї чи іншої теми, де кожен учасник має власну відмінну точку зору і, у якій управління починає реалізовуватися в систему демократичної комунікації, що спирається на переконання” [4].

Для забезпечення ефективної реалізації комунікативної функції освіти на сьогодні необхідно використовувати всі найбільш доступні засоби комунікації.

Такими засобами, зокрема, є інформаційно-комунікаційні технології, що пов'язані зі створенням, збереженням, передачею, обробкою та управлінням інформацією. Поширення новітніх комунікацій та поява Інтернету стали одним із основних процесів, що мають значний вплив на освітню сферу суспільних відносин та сприяють використанню інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій.

Отже, використання інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення процесу комунікації в освітній сфері сприяє адаптації людини до життя та ефективного функціонування в інформаційному суспільстві.

Глобальними тенденціями розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в освіті, на думку фахівців, є:

- організація навчання впродовж усього життя;
- створення та використання динамічних навчальних матеріалів;
- реалізація спільної роботи в режимі реального часу.

Тенденціями розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, що впливають на розвиток системи освіти, за визначенням Міжнародного медіа консорціуму, є: мобільні технології; відкритий контент; електронні книги; доповнена реальність; сенсорні інтерфейси; візуалізація даних. Як бачимо, сучасний цивілізаційний розвиток відкриває велику кількість нових можливостей та перспектив для розвитку освіти.

На думку О. Назарчука, “появу мережевого суспільства обумовлює нова комунікативна ситуація, яка передбачає розвиток інформаційних та відповідно комунікативних технологій. У цій ситуації спостерігається збільшення обсягу інформації (спостерігається перенасиченість), поява та активне використання мережі Інтернет, виникнення віртуальної реальності” [5].

Поняття мережевого суспільства ввів у науковий обіг М. Кастельс. На думку вченого, “мережеве суспільство – це специфічна форма соціальної структури, яка характеризується настанням інформаційної доби” [6].

Основна позиція вченого полягає у тому, що мережеве суспільство характеризується зміною способів виробництва, впровадженням нових виробничих відносин, що призводять до змін у суспільних відносинах. Тому в межах мережевого суспільства формується нова форма взаємовідносин між суспільством і державою, формуються мережеві відносини та мережеві структури суспільства.

На сьогодні мережі пронизують усі сфери суспільства і усі, без винятку, види діяльності структуруються навколо Інтернету та інших комп'ютерних мереж. Віртуальна реальність, з одного боку, є вимогою та необхідністю функціонування сучасного соціуму, а з іншого – призводить до все більш ширшого використання мережевих комунікацій та нівелювання живої комунікації між людьми. Завдяки віртуалізації діяльності, відносини між людьми все більше набувають мережевих форм.

У мережевому суспільстві нові інформаційні технології сприяють тому, що знання та інформація стають доступнішими. Для кожного члена суспільства

створюються умови для розвитку індивідуальних та творчих здібностей, вдосконалення навиків або навіть зміни сфери діяльності, забезпечується можливість обміну знаннями та інформацією.

Для сучасної освіти характерною є поява нових форм навчання, основою яких є особистісно орієнтований підхід. Дедалі частіше використовуються засоби і можливості дистанційного навчання, зокрема для самоосвіти та розвитку творчих навиків. Зрозуміло, що інформаційне забезпечення цих процесів здійснюється на “базі інструментарію сучасних інформаційних систем освіти”, з використанням інформаційних можливостей Інтернет-технологій та мережевих комунікацій.

Мережева комунікація – це різновид комунікації, що використовує сучасні інформаційно-комунікаційні технології та пристрої як канал чи засіб передачі, редагування, отримання інформації. Поширення контенту при цьому відбувається у режимі реального часу (онлайн) [7].

Для того, щоб процес мережевої комунікації був успішним, необхідно, щоб інформація надавалася в зручному форматі, щоб кожен учасник мав можливість користуватися віртуальним простором спільноти та міг без перешкод передавати інформацію. Мережева комунікація сприяє зближенню та об’єднанню через спільні інтереси різних верств та вікових груп суспільства шляхом вирівнювання їх соціальних можливостей. Отже, на відміну від позамережевої комунікації, комунікація в мережі зрівнює учасників, надаючи їм можливість відкритого спілкування та самовираження.

Таким чином, відкритість освітньої сфери і готовність до змін та налаштованість на комунікацію підтверджують домінуючу роль комунікативної функції освіти в умовах інформаційного суспільства. Це, своєю чергою, призводить до зміни домінантних характеристик освіти індустріального суспільства. На зміну традиційній освіті, абстрактному викладанню, передачі фактичних знань, навчанню, що базується на імітації та пасивності, приходять нові високопрофесійні методи навчання, спрямовані на відкритість, доступність, ініціативність та винахідливість, здатність самостійно приймати рішення.

Зміни, що відбуваються в самій системі освіти, зумовлені тим, що:

– освіта, будучи необхідним елементом суспільного життя, перестає бути лише певним відрізком життя людини, а перетворюється на постійний процес навчання й саморозвитку особистості впродовж усього життя;

– змінюються традиційні форми організації освітньої діяльності, методи та технології навчання, відповідно до вимог інформаційного суспільства;

– відбувається розвиток наукової та інноваційної діяльності в освіті;

– підвищується якість навчання на інноваційній основі;

– зростає значення комунікативної функції освіти.

Отже, відповідно до змін, що відбуваються в освітній сфері, домінантними характеристиками освіти в умовах становлення інформаційного суспільства можна вважати:

1. *Динамічність* – так, з переходом людства до нового типу високотехнологічної цивілізації, до епохи глобалізації та інформатизації суспільства, рівень освіченості і культури всього населення набуває ще більш вирішального значення для економічного та соціального поступу країни. Адже для забезпечення інноваційного розвитку потрібні висококваліфіковані кадри, здатні не лише відтворювати знання у процесі виробництва, а й створювати і продукувати нові знання, які відіграють визначну роль в інноваційних процесах.

Динамічний розвиток глобалізаційних процесів у науці, освіті та інформатизації суспільства вимагає забезпечити адекватність освіти змінам, що відбуваються у природі і суспільстві, усьому навколишньому середовищі людини, зростаючому обсязі інформації, стрімкому розвитку нових інформаційних технологій. З огляду на це, на зміну парадигми “підтримуючої” чи “просвітительської” освіти прийшла інноваційна парадигма освіти, найважливішою складовою якої стала ідея “освіти протягом усього життя” чи безперервної освіти [8].

Таким чином, динамічність освіти передбачає зміщення основного акценту із засвоєння значних обсягів інформації на опанування способами безперервного набуття нових знань та вміння вчитися самостійно.

2. *Відкритість* – система навчання, яка доступна будь-кому з бажаючих, без аналізу його початкового рівня знань, яка використовує технології та методи дистанційного навчання й забезпечує навчання в ритмі, зручному для того, хто навчається. Відкритість освіти передбачає розвиток і включення у процес освіти синергетичних уявлень про відкритість та взаємопов’язаність людини, природи і суспільства, вільне користування інформаційними ресурсами.

3. *Доступність* – як зазначено у Кейптаунській декларації відкритої освіти, “...ми стоїмо на порозі глобальної революції у викладанні та навчанні. Освітняни усього світу створюють багаті колекції навчальних матеріалів в Інтернеті, відкриті та безплатні для кожного користувача. Освітняни творять світ, у якому кожна людина планети не лише має доступ до знання всього людства, а й може зробити власний внесок у нього” [9].

4. *Адаптивність* – в Україні за досить короткий період відбулися кардинальні перетворення в усіх сферах, що стало безперервним процесом і рушійною силою розвитку інформаційної економіки. Відповідно, на зміну традиційній системі освіти повинна прийти система, яка має установку на формування і становлення розвинутої, творчої особистості, здатної легко адаптуватись до умов, які постійно змінюються, орієнтуватись у потоці інформації, безперервно займатись саморозвитком.

5. *Спадкоємність* – як збереження і примноження знань. На сьогодні великим попитом поряд із фахівцями з вищою освітою та набором професійних навиків користуються особи, здатні постійно навчатися і опановувати нові знання, розвивати свої здібності. Отже, здатність накопичувати, використовувати та примножувати знання стає найбільш затребуваною складовою освіти в умовах становлення інформаційного суспільства.

б. *Комунікативність* – як основна функція освіти, яка на сьогодні переходить на якісно новий рівень. Сучасні принципи освіти продукують навчання як діяльність із самотворення людини в культурному просторі інформаційних технологій, розуміння людини та ідеалу освіченості як інтелектуала, що навчається протягом усього життя [10]. У такому контексті увага акцентується на комунікативній функції освіти та її домінуючій ролі в умовах інформаційного суспільства. Завдяки інформаційно-комунікаційним технологіям, культурно-освітній простір стає відкритим, багатофункціональним, якому характерні нові закономірності самоорганізації та саморозвитку.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Таким чином, на підставі проведеного дослідження можна зробити певні висновки.

На сьогодні потенційні можливості розвитку суспільства все більше визначаються рівнем та ефективністю інформаційно-комунікаційних систем, а інформаційна складова набуває дедалі більшого значення і стає одним із найважливіших елементів розвитку сучасного суспільства. Інформаційне суспільство – це суспільство, де інформація і знання стають основними продуктами виробництва і споживання.

Активний інформаційний обмін, що здійснюється у всіх сферах, стає основою життєдіяльності людини інформаційного суспільства, а освіта – тією сферою суспільних відносин, що сприяє адаптації людини до динамічних змін в умовах поширення інтенсивних інформаційних потоків.

Виникає потреба широкого впровадження інновацій в освітній процес. У цьому контексті важливим є розвиток комунікативної функції освіти, що є домінуючою в сучасних освітніх процесах та сприяє формуванню креативної особистості і, окрім забезпечення передачі знань, передбачає створення умов для обміну думками, поглядами, висловлювання власних позицій та міркувань.

Поширення новітніх комунікацій та поява Інтернету стали одним із основних процесів, що мають значний вплив на освітню сферу суспільних відносин та сприяють використанню інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій. У мережевому суспільстві нові інформаційні технології сприяють тому, що знання та інформація стають доступнішими. З'являються нові форми навчання, інформаційне забезпечення яких здійснюється на "базі інструментарію сучасних інформаційних систем освіти" з використанням інформаційних можливостей Інтернет-технологій та мережевих комунікацій.

Відкритість освітньої сфери і готовність до змін та налаштованість на комунікацію визначають домінуючу роль комунікативної функції освіти в умовах інформаційного суспільства. Це, своєю чергою, призводить до зміни домінантних характеристик освіти індустріального суспільства.

Встановлено, що зміни, які відбуваються в системі освіти, зумовлені тим, що:

– освіта перетворюється на постійний процес навчання й саморозвитку особистості впродовж усього життя;

- змінюються традиційні форми організації освітньої діяльності, методи та технології навчання відповідно до вимог інформаційного суспільства;
- відбувається розвиток наукової та інноваційної діяльності в освіті;
- підвищується якість навчання на інноваційній основі;
- зростає значення комунікативної функції освіти.

Відповідно до змін, що відбуваються в освітній сфері, домінуючими характеристиками освіти в умовах становлення інформаційного суспільства визначено: динамічність, відкритість, доступність, адаптивність, спадкоємність, комунікативність.

Отже, основні характеристики освіти як абсолютна та обов'язкова умова створення інтелектуальної бази інформаційного суспільства та домінуюча роль комунікативної функції освіти дадуть змогу не тільки зберегти систему класичних цінностей освіти, а й сформувати сучасну людину, підготовлену до успішної професійної діяльності відповідно до вимог сучасності.

Подальші наукові дослідження можуть стосуватися аналізу впровадження інновацій в освітній процес, зокрема забезпечення інноваційності комунікаційного процесу в освітній сфері.

Список використаної літератури

1. Комарова О. А. Формування освітнього потенціалу суспільства: методологія, методика, практика : монографія. Кіровоград : Центрально-українське видавництво, 2011. С. 80.
2. Комарова О. А. Освіта у вимірі інформаційного суспільства // Економічний часопис-XXI. 2011. № 7/8. С. 50—53.
3. Федорова І. І. Комунікативні стратегії сучасної філософії освіти. 2007. URL : https://novyn.kpi.ua/2007-2-2/20_Fedorova.pdf (дата звернення: 11.02.2020).
4. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. Киев : Ваклер, 2006. С. 24.
5. Назарчук А. В. Сетевое общество и его философское осмысление // Вопросы философии. 2008. № 7. С. 61—75.
6. Кастельс М. Становление общества сетевых структур // Новая постиндустриальная волна на Западе : антология / под ред. В. Л. Иноземцева. Москва : Academia, 1999. С. 494—505.
7. Городенко Л. М. Контексти виникнення мережевої комунікації // Актуальні питання масової комунікації. 2014. № 16. С. 16—25.
8. Горпинченко М. В. Роль вищої освіти в інформаційному суспільстві // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. № 22. Ч. 1. С. 178—184.
9. Кейптаунська Декларація Відкритої Освіти: Відкриваючи майбутнє відкритим освітнім ресурсам // The Cape Town Open Education Declaration. (15 вересня 2007 р., Кейптаун, Південна Африка). URL : <http://www.capetowndeclaration.org/translations/ukrainian-translation> (дата звернення: 11.02.2020).
10. Федорова І. І. Комунікативні стратегії сучасної філософії освіти...

Статтю подано: 03.03.2020

Статтю схвалено: 15.03.2020

Dzyana Halyna Oleksiyivna

*PhD in Public Administration, Associate Professor, Associate Professor
of the Department of Public Administration of Lviv Regional Institute
for Public Administration of the National Academy for Public Administration
under the President of Ukraine*

ORCID: 0000-0002-9133-3307

e-mail: halynadz@ukr.net

Dzyanyi Rostyslav Borysovych

*PhD in Chemistry, Associate Professor, Associate Professor
of the Department of Administrative and Financial Management
of Lviv Polytechnic National University*

ORCID: 0000-0003-1530-8633

e-mail: rostidz@gmail.com

DOMINANT ROLE OF THE COMMUNICATIVE FUNCTION OF EDUCATION IN CONDITIONS OF INFORMATION SOCIETY

Problem setting. Active information exchange, which is carried out in all spheres, becomes the basis of human activity of the information society, and education – the sphere of social relations that facilitates adaptation of a person to dynamic changes in the conditions of spreading intensive information flows.

There is a necessity for introducing widespread innovations in the educational process. In this context, it is important to develop the communicative function of education, which is dominant in modern educational processes and contributes to the formation of creative personality and, in addition to providing knowledge transference, it also provides the conditions for exchanging opinions and views and expressing own positions and thoughts.

Recent research and publications analysis. The formation and development of information society were initiated in the works of P. Draker, M. McLuen, M. Castels, E. Toffler and others.

Numerous scientists were considering theoretical and practical aspects of the process of communication in conditions of information society and devoted their works to the issue, among them there are the following foreign and domestic scientists: Y. Habermas, and N. Luman, F. Kotler, P. Smith, M. Taylor, R. Voitovych, L. Horodenko, D. Konyk, O. Komarov, M. Lashkin, H. Pocheptsov, I. Fedorov and others.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. In spite of the considerable interest of scientists in the mentioned issues, in the studied literature, insufficient attention is paid to the development of the communicative function of education, which becomes dominant in modern educational processes and contributes to the formation of a creative personality capable of effective professional activity in the conditions of development of the information society.

The paper aims at studying the communicative function of education and substantiating the dominant characteristics of education in conditions of forming information society.

Paper main body. The dynamics of modern complex social processes spreading requires highlighting education as a defining sphere of social relations, which promotes human adaptation to the conditions of the information society, the development of leading technologies of perception, processing and dissemination of information.

Highlighting the communicative function of education as dominant is conditioned by the specificity of the contemporary cultural space on the basis of a strategy of cross-cultural communication, which is clearly manifested in transformations in the educational systems. Education translates and transforms new communication technologies, becoming a dominant centre that facilitates interaction between different elements of society.

Today, to ensure the effective implementation of the communicative function of education, it is necessary to use all the most accessible means of communication. Such means include, in particular, information and communication technologies related to the creation, storage, transmission, processing and management of information. The spread of new communications and the emergence of the Internet have become one of the major processes that have a significant impact on the educational sphere of public relations and promote the use of innovative information and communication technologies.

In an online society, new information technologies help to make knowledge and information more accessible. New forms of education are emerging, the information support of which is provided on the “basis of the tool of modern information systems of education” using the information opportunities of Internet technologies and network communication. Unlike offline communication, online communication equalizes participants, giving them the opportunity to communicate openly and express themselves.

The openness of the educational field and the readiness to changes and the willingness to communicate determine the dominant role of the communicative function of education in the conditions of the information society. This, in turn, leads to a change of the dominant characteristics of industrial society education.

Conclusions of the research and prospects for further studies. While carrying out the study there was found out that changes occurring in the education system are because of the fact that:

- education turns into a continuous process of learning and self-development of a personality throughout one’s life;
- traditional forms of organization of educational activity, methods and technologies of training are changing according to the requirements of the information society;
- the development of scientific and innovative activity in education takes place;
- the quality of learning on an innovative basis is improving;
- the importance of the communicative function of education is increasing.

According to the changes that are taking place in the educational sphere, there are defined the following dominant characteristics of education in the conditions of becoming an information society: dynamics, openness, accessibility, adaptiveness, heredity, communicativeness.

Thus, the basic characteristics of education, as an absolute and obligatory condition for the creation of an intellectual basis of the information society, and the dominant role of the communicative function of education will allow not only preserving the system of classical values of education but also forming a modern person, prepared for successful professional activity following the requirements of modern times.

Further scientific research may concern the analysis of implementing innovations in the educational process, in particular, ensuring the innovatization of the communicative process in the educational sphere.

Key words: information society; educational sphere; information and communication technologies; communicative function of education; network society; network communication; dominant characteristics of education.

References

1. Komarova, O. A. (2011). *Formuvannia osvithnoho potentsialu suspilstva: metodolohiia, metodyka, praktyka: monohrafiia*. Kirovohrad: Tsentralno-ukrainske vydavnytstvo. pp. 80 [in Ukrainian].
2. Komarova, O. A. (2011). Osvita u vymiri informatsiinoho suspilstva. *Ekonomichnyi chasopys – XXI*, № 7/8, pp. 50-53 [in Ukrainian].
3. Fedorova, I. I. (2007). *Komunikatyvni stratehii suchasnoi filosofii osvity*. URL : https://novyn.kpi.ua/2007-2-2/20_Fedorova.pdf [in Ukrainian].
4. Pochepcov, G. G. (2006). *Teorija komunikacii*. Kiev: Vakler. pp. 24 [in Russian].
5. Nazarchuk, A. V. (2008). Setevoe obshhestvo i ego filosofskoe osmyslenie. *Voprosy filosofii*, № 7, pp. 61-75 [in Russian].
6. Kastel's, M. & Inozemcev, V. L. (Ed.). (1999). Stanovlenie obshhestva setevykh struktur. *Novaja postindustrial'naja volna na Zapade*. Moskva: Academia. pp. 494-505 [in Russian].
7. Horodenko, L. M. (2014). Konteksty vynykennia merezhevoi komunikatsii. *Aktualni pytannia masovoi komunikatsii*, № 16, pp. 16-25 [in Ukrainian].
8. Horynchenko, M. V. (2012). Rol vyshchoi osvity v informatsiinomu suspilstvi. *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, № 22, ch. 1, pp. 178-184 [in Ukrainian].
9. Keiptaunska Deklaratsiia Vidkrytoi Osvity: Vidkryvaiuchy maibutnie vidkrytym osvithnim resursam. (2007). In *The Cape Town Open Education Declaration*. URL : <http://www.capetowndeclaration.org/translations/ukrainian-translation> [in Ukrainian].
10. Fedorova, I. I. *Komunikatyvni stratehii...*

Paper submitted: 03.03.2020

Paper accepted: 15.03.2020

Цитування: Дзяна Г. О., Дзяний Р. Б. Домінуюча роль комунікативної функції освіти в умовах інформаційного суспільства // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Вип. 1 (62) : у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2020. С. 118—128. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.62.2020.205821>).

Citation: Dzyana, H. O., Dzyanyi, R. B. (2020). Dominant role of the communicative function of education in conditions of information society. *Efficiency of Public Administration*, Issue 1 (62), pp. 118-128. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.62.2020.205821>).